

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 881/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämisestä kouluissa ja päiväkodeissa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Terhi Koulumiehen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 881/2020 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että kouluista ja päiväkodeista peräisin olevat SARS-CoV-2-jatkotartunnat tunnistetaan paremmin, että lapsia ja nuoria suojellaan tartunnoilta yhtä tehokkaasti kuin aikuisiakin ja että tartuntoja hillitsevien rajoitusten määräytymisessä huomioitaisiin lasten ja nuorten merkittävä rooli epidemian moottorina?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus on tehnyt periaatepäätöksen suunnitelmasta koronakriisin hallinnan hybridistrategiaksi. Hybridistrategia ohjaa toimia, joiden avulla pyritään estämään viruksen leviämistä yhteiskunnassa, turvaamaan terveydenhuollon kantokyky ja suojelemaan erityisesti riskiryhmiin kuuluvia ihmisiä. Tavoitteena on, että epidemiaa onnistutaan tehokkaasti hillitsemään niin, että se haittaa mahdollisimman vähän ihmisiä, yrityksiä, yhteiskuntaa ja perusoikeuksien toteutumista. Koronaviruksen hallinnan hybridistrategiassa ei tavoitella lauma-suojaa, vaan viruksen leviämisen estämistä.

Lasten ja nuorten roolia SARS-CoV-2-koronaviruksen epidemiologiassa tutkitaan edelleen. Globaalisti tiedetään, että lapsilla on todettu väestömäärään suhteutettuna vähemmän tautitapauksista kuin muilla ikäryhmillä. Covid-19-koronavirustaudin oireet ovat lapsilla usein lieviä, ja vaikean taudin riski terveillä lapsilla vaikuttaa vähäisemmältä kuin muilla ikäryhmillä. Tarkkaa kuvaa lasten tartuttavuudesta ei ole muodostunut, mutta tutkimukset viittaavat siihen, että lasten tartuttavuus on muita ikäryhmiä vähäisempää.

Tartuntatautilain (1227/2016) mukaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) toimii tartuntatautien torjunnan kansallisena asiantuntijalaitoksena. THL kerää tietoa sairaanhoito-piireiltä ja kunnilta altistumistilanteista esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Tiedot raportoidaan viikoittain osana covid-19-epidemian hybridistrategian seurannan tilannekuvaa. Marraskuun 2020 lopulla uusien covid-19-tartuntojen tartunnanlähde saatiin selville noin puolessa tapauksista. Tapauksista, joista tartunnanlähde on tiedossa noin 5 % liitettiin oppilaitoksiin ja noin 2 % varhaiskasvatukseen. Lisäksi THL tekee tehostettua seurantaa varhaiskasvatuksessa ja koulussa tapahtuneista covid-19-altistustilanteista, johon liittyen covid-19-seulontatesti on tehty usealle tuhannelle henkilölle. Toistaiseksi seurannan tulokset ovat osoittaneet, että oireettomia jatkotartuntoja on havaittu vähän.

Osa kansainvälisistä taannehtivista tutkimuksista on osoittanut päiväkotien ja koulujen sulkemisen estäneen SARS-CoV-2:n leviämistä. Tutkimusten tuloksia arvioidessa on tärkeää huomioida yhteiskunnassa samanaikaisesti käytössä olleet muut sulkutoimet. Lisäksi on tärkeää pitää mielessä, että olosuhteet ja ympäristö päiväkodissa ja koulussa Suomessa ovat erilaisia kuin muissa maissa. Tutkimukset, jotka perustuvat kontaktinselvitystietoihin erityisesti Suomen koulutusjärjestelmässä ovat siten erityisen hyödyllisiä.

THL ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovat 4.8.2020 antaneet suosituksen opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana. Suosituksen tarkoitus on tukea kouluja ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköitä toteuttamaan koulunkäynti tai varhaiskasvatus lapsille ja henkilökunnalle koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja henkilökunnalle. Suositusta noudattamalla voidaan hallita tartuntariskiä eli vähentää tartuntoja ja rajata mahdollisissa altistustilanteissa altistuneiden joukko mahdollisimman pieneksi.

Työterveyslaitos on 1.12.2020 julkaissut ohjeen varhaiskasvatukseen, esiopetukseen ja perusopetukseen covid-19-tartuntojen ehkäisemiseksi. Ohjeen tavoitteena on ehkäistä työntekijöiden altistumisia ja antaa toimintaohjeita työnantajille.

Perusopetus järjestetään ensisijaisesti lähiopetuksena. Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että sen koulut ja sen opettajat järjestävät opetusta perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Perusopetuslakia (628/1998) on muutettu väliaikaisesti niin, että mikäli opetusta ei tartuntatautilain nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin perusopetuslain 20 a §:n nojalla. Opetusta voidaan toteuttaa esimerkiksi mallilla, jossa etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta ja lähiopetusta vuoroteltaisiin viikoittain tai muulla opetuksen järjestäjän soveltuvaksi arvioimalla rytmillä. Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta ei ole tarkoitus käyttää enempää, kuin se on opetuksen turvallisen järjestämisen kannalta välttämätöntä. Tavoitteena on antaa opetuksen järjestäjille työkaluja toimia paikallisista lähtökohdista käsin tartuntatautilanteessa. Arvio lähiopetuksen turvallisesta järjestämisestä tehdään yhdessä alueellisten tartuntatautiviranomaisten kanssa. Lainsäädäntö on väliaikainen ja laki on voimassa 1.8.–31.12.2020. Valtioneuvosto on antanut hallituksen esityksen, jolla jatketaan poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden mukaista oikeustilaa. Lakien on tarkoitus olla voimassa 1.1.–31.7.2021.

Helsingissä 11.12.2020

Opetusministeri Li Andersson